

<p>Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»</p>	<p>СИЛАБУС навчальної дисципліни</p> <p>Педагогічна етика</p>
	<p>Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка</p> <p>Спеціальність: 015 Професійна освіта (Охорона праці)</p> <p>Освітньо-професійної програма: Професійна освіта (Охорона праці)</p> <p>Ступінь (рівень) освіти: перший (бакалаврський)</p> <p>Дні занять та консультацій: згідно з розкладом Рік навчання: 3-й Семестр: 5-й Кількість кредитів: 3</p>
	<p>Викладачі: Гляненко Катерина Андріївна, кандидат педагогічних наук, викладач вищої кваліфікаційної категорії</p> <p>Електронна пошта: kaglianenko@gmail.com Сторінка дисципліни на сайті викладача: http://surl.li/fzgub</p>

Силабус складено на основі робочої програми навчальної дисципліни, обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії педагогічних та соціально-гуманітарних дисциплін

Протокол від “_____” _____ 20__ року № _____

Голова циклової комісії _____ (_____)
педагогічних та _____ (ПІБ) _____ (підпис)
соціально-гуманітарних дисциплін

“_____” _____ 20__ року

Голова робочої групи

(гарант освітньої програми) _____ (_____)
_____ (підпис) _____ (ПІБ)

“_____” _____ 20__ року

Опис дисципліни

Мета навчальної дисципліни виявлення і розкриття основних проблем етики, характеристика базових етичних категорій, концепцій, понять, методів професійної етики, отримання вмінь їх самостійно застосовувати в безпосередній практичній життєдіяльності, а також набуття навичок, орієнтації у вирішенні складних моральних проблем.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

1. Ознайомити здобувачів освіти зі специфікою професійної етики педагога.
2. Проаналізувати основні морально-етичні проблеми, пов'язані з професійною діяльністю.
3. Сформувати розуміння майбутніми педагогами специфіки функціонування моралі в закладах освіти.
4. Виробити вміння розмежовувати конфлікти й конфліктні ситуації, пов'язані з дотриманням моральних принципів і норм, та правильно їх розв'язувати.
5. Інтегрувати набуті знання для оптимізації педагогічної діяльності.

Предметом навчальної дисципліни є особливості вияву моралі у свідомості, поведінці, професійній діяльності педагога і його взаємовідносинах зі здобувачами освіти, батьками та колегами.

Пререквізити: «Іноземна мова», «Педагогіка», «Українська мова за професійним спрямуванням», «Педагогічна конфліктологія».

Постреквізити: «Педагогічна майстерність», «Комунікативні процеси у педагогічній діяльності», «Педагогічна практика».

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний (лекція традиційна, проблемна); інтерактивний (мозковий штурм, дискусія); частково-пошуковий (бесіда); дослідницький (робота з науковими джерелами).

Форми та методи оцінювання: залік, усне та письмове опитування, групові дискусії та обговорення, самостійна дослідницька робота, активність та вміння формулювати висновки.

Компетентності та програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми

Е	Програмні компетентності
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності	<p>К01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>К 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>К 08. Здатність працювати в команді.</p> <p>К 09. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>К 11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності	<p>К 12. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності.</p> <p>К 13. Здатність забезпечити формування у здобувачів освіти цінностей громадянськості і демократії.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПР 01. Уміти використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності, приймати рішення на підставі релевантних даних та сформованих ціннісних орієнтирів.</p> <p>ПР 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.</p> <p>ПР 13. Застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі.</p> <p>ПР 20. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики.</p>

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати:**

теоретичні відомості про культуру мовлення як лінгводидактичну дисципліну;

- комунікативно-риторичні якості мовлення;
- особливості професійного спілкування;
- мовленнєвий етикет;

- орфоепічні, граматичні, лексичні аспекти професійного мовлення;
- основні категорії педагогічної етики;
- сучасні вимоги до професійно-моральних якостей педагога;
- моральні проблеми педагогічної діяльності;

вміти:

- володіти комунікативно-риторичними якостями мовлення, мовленнєвими етикетом;
- використовувати засоби досягнення правильності, точності, чистоти, виразності, доречності, різноманітності та багатства українського мовлення;
- володіти різними видами усного монологічного та діалогічного спілкування, готуватися до публічного виступу;
- формувати особисте бачення педагогічної ситуації й самостійного визначати моральноетичні шляхи її розв'язання;
- дотримуватися вимог педагогічного етикету в практичній діяльності;
- бути готовими до особистісно-значущої позитивної мотивації професійно-педагогічної діяльності, створення власного педагогічного досвіду;
- використовувати набуті знання у професійному спілкуванні;
- бути підготовленим для фахової комунікації із представниками різних ділових та наукових кіл.

Організація навчання

Теоретичні заняття (лекції): 27 годин

Практичні заняття (семінарські): 12 годин

Самостійна робота: 51 година

Структура навчальної дисципліни

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
1	Тема 1. Предмет та основні поняття педагогічної етики	Походження термінів «етика» і «мораль», спільне та відмінне між ними. Предмет етики. Взаємозв'язок етики з онтологією, гносеологією, аксіологією, праксеологією, футурологією, естетикою, психологією, педагогікою, історією, етнографією, культурологією, мистецтвознавством, іншими	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання

		науками, які досліджують буття людини. Основні функції етики.	
2	Тема 2. Основні принципи й категорії педагогічної моралі й етики	Виникнення професійної етики. Основні принципи професійної етики («золоте правило моралі», справедливість розподілу ресурсів, виправлення етичних порушень і помилок, принципи максимуму і мінімуму прогресу, повага до інших, безконфліктність). Теоретична та прикладна етика в структурі етичного знання. Причини виникнення професійної та прикладної етики. Кодекси професійної етики.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
3	Тема 3: Моральна свідомість та самосвідомість особистості педагога	Природний чи надприродний феномен моралі. Різноманіття тлумачень сутності моралі. Співвідношення понять «мораль» і «моральність». Антиномічність та імперативність моралі. Моральна свідомість та моральна практика – структурні елементи моралі. Специфіка моральних відносин та моральної діяльності. Концепції походження моралі. Суть релігійних, натуралістичних, соціально-історичних концепцій походження моралі.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
4	Тема 4: Взаємозв'язок культури й педагогічної моралі. Авторитет педагога	Основні складові педагогічної культури. Теорія моральних почуттів. Психологічний та ідеологічний, емоційно-почуттєвий та раціонально-теоретичний рівні моральної свідомості. Індивідуальна, групова та суспільна моральна свідомість. Моральна культура педагога. Педагогічний такт. Моральний авторитет педагога.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
5	Тема 5: Педагог як суб'єкт моральних відносин	Моральні відносини. Особливості моральних відносин. Система відносин «керівник – педагог». Система відносин «педагог – керівник». Система відносин «педагог – студент». Система відносин «педагог – педагог».	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання

		Система відносин «педагог – батьки».	
6	Тема 6: Корпоративна культура та етика майбутніх фахівців	Інституалізація етичних та психологічних основ діяльності організацій. Типи і функції корпоративної культури. Корпоративні цінності, корпоративний дух. Формування корпоративної культури.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
7	Тема 7: Моральна культура педагогічного спілкування та шляхи її формування	Структура спілкування. Роль міжособистісних взаємин у спілкуванні. Види та рівні спілкування. Способи впливу на людей під час спілкування. Педагогічний такт як основа професійної діяльності.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
8	Тема 8: Справедливість як етична категорія, її види, соціальна справедливість	Справедливість. Міфологічні уявлення про справедливість. Принципи справедливості в моральних заповідях. Справедливість і обов'язок. Критерії уявлень про справедливість. Справедливість на ранніх етапах розвитку суспільної свідомості. Геракліт, піфагорійці, Демокрит та софісти про справедливість. Критика софістів Сократом. Справедлива держава Платона. «Геометрична» та «арифметична» рівність. Розподільча та зрівняльна справедливість в Аристотеля. Умови справедливого. Концепція динамічної справедливості Епікура. Трактатування справедливості Цицероном. Християнство про справедливість Бога. Соціальна справедливість у марксизмі. Концепції справедливості. Егалітарна, ліберальна, демократична, елітарна концепції справедливості. Справедливість у розумінні Дж. Ролза, її базові принципи. Поняття соціальної справедливості. Справедливість як різновидовий концепт. Види справедливості.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
9	Тема 9: Поняття академічної грамотності та її структура	Розвиток критичного мислення як одна з ключових складників успіху науковця. Академічна доброчесність як запорука якісної	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання,

		вищої освіти. Основні риси та функції академічної культури. Академічна нечесність та методи її запобігання. Етичний кодекс ученого.	обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
10	Комплексна контрольна робота		
			Залік

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Бралатан В. П., Гуцаленко І. В., Здирко Н. Г. Професійна етика : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 251 с.
2. Ващенко Г. Виховання чесності й принципівості : підручник для педагогів. Київ : Школяр, 2009. 385 с.
3. Ломачинська І. М. Професійна етика. Київ: Університет Україна, 2005. 237 с.
4. Малахов В. А. Етика. Курс лекцій : навч. посіб. Київ : Либідь, 2002. 384 с

Допоміжні

1. Афанасьєв І. Діловий етикет. Етика ділового спілкування. Київ: Альтерпрес, 2003. 368с.
2. Бліхар В. С. Вплив цінностей на формування особистості в контексті філософсько-правових інтенцій. Науковий вісник ЛьДУВС. 2010. Вип. № 2. С. 405–413.
3. Гасюк Л. М. До проблеми визначення сутності поняття «професійна етика». Теоретичні питання освіти та виховання : зб. наук. праць. 2001. Вип. 14. С.100–102.
4. Гасюк Л. М. Етика в українському вимірі. Вісник Черкаського державного університету : Психолого-педагогічні науки. 2010. Вип. 18.С.23–28.
5. Герасимчук А. А., Тимошенко О. І. Етика та етикет. Київ : ЄУ. 2006. 350с.
6. Данильчук Л.А. Основи іміджу і етикету: навч. посіб. Київ: Кондор, 2004. 234 с.
7. Демків Т. В. Моральні пріоритети людського буття. Наукові записки КУТЕП. Серія «Філософські науки». 2011. Вип. 9. С. 297–306.
8. Етика ділового спілкування: навч. посіб./ за ред. Т.Б. Гриценка, Т.Ф. Мельничук. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 344с.

Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни представлена в додатку до силабусу.

Витяг з додатку:

1. **Політика щодо академічної доброчесності.** Академічна доброчесність здобувачів освіти є важливою умовою для опанування

результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Політика щодо академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі Дніпровському фаховому коледжу інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»

(<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>).

У разі порушення здобувачем освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

2. Політика щодо перескладання. Перескладання іспиту чи заліку відбувається з дозволу директора коледжу за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

(<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>).

3. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку. Порядок повторного проходження здобувачами освіти контрольних заходів урегульовані Положенням про організацію освітнього процесу

(<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/polozhennya-20-pro-org.-osvit-pr.pdf>)

4. Відвідування занять. Відповідно до Положення про індивідуальний графік навчання студентів Відокремленого структурного підрозділу «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет» допускається можливість вільного відвідування здобувачами освіти лекційних занять та самостійного опрацювання навчального матеріалу, передбаченого програмою відповідної навчальної дисципліни. Відвідування інших видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти

(<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>).

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення занять у вигляді опитування, тестування, вирішення ситуаційних завдань, а також виконання комплексної контрольної роботи.

Підсумковий контроль – залік.

Розподіл балів, які отримують студенти

1. Виконання завдань на семінарських заняттях – 8 балів;
2. Самостійна робота (за тему) - 3 бали;
3. Участь у конференціях, вебінарах, підготовці публікацій, робіт на конкурси - 3 бали
4. Комплексна контрольна робота (підсумковий тест) - 5 балів
5. Залік - 25 балів

Кількість балів

	Кількість	Сума балів
1. Виконання завдань на семінарських заняттях	5	40
2. Самостійна робота (за тему)	9	27
Разом		67
участь у конференціях, вебінарах, підготовці публікацій, робіт на конкурси	1	3
Комплексна контрольна робота	1	5
Залік		25
Усього		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала оцінювання: ЄКТС			Шкала оцінювання: національна
	Оцінка ЄКТС	Пояснення	для заліку	Оцінка за національною чотирибальною шкалою
90–100	A	ВІДМІННО – здобувач освіти володіє глибокими і дієвими знаннями навчального матеріалу, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; вільно володіє науковими термінами, уміє знаходити джерела інформації, аналізувати їх та застосовувати у практичній діяльності або у науково-дослідній роботі; здатний за допомогою викладача підготувати виступ для	зараховано	відмінно

		студентської наукової конференції, визначити програму своєї пізнавальної діяльності.		
82-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – здобувач освіти володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних умовах, може робити аргументовані висновки, практично оцінювати окремі нові факти, явища, процеси. Вирішує творчі завдання, здатен сприймати іншу позицію, як альтернативу, знає суміжні дисципліни, в навчанні користується додатковими джерелами інформації. Відповідь його повна, логічна і обґрунтована.		добре
74-81	C	ДОБРЕ – здобувач освіти володіє достатньо повними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних умовах; розуміє основоположні теорії і факти, логічно висвітлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє аналізувати, робити висновки з технічних та економічних розрахунків, складати прості таблиці, схеми. Вміє працювати самостійно, підготувати реферат і захищати його положення. Відповідь його повна, логічна, але з деякими неточностями.		
64-73	D	ЗАДОВІЛЬНО – здобувач освіти розуміє суть дисципліни, виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, ситуації, робити певні висновки, самостійно відтворити більшу частину матеріалу. Відповідь може бути правильна, але недостатньо осмислена.		
60-63	E	ЗАДОВІЛЬНО (ДОСТАТНЬО) – здобувач освіти має початковий рівень знань, володіє необхідними уміннями та навичками для вирішення стандартних завдань; виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; здатний з помилками дати визначення понять та категорій, що вивчаються; може самостійно оволодівати частиною навчального матеріалу, але висновки робить нелогічні, непослідовні.		задовільно
35-59	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – з можливістю	не	незадовільно

		складання іспиту: здобувач освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; слабо орієнтується в поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; робить спробу розповісти суть заданого, але відповідає лише за допомогою викладача на рівні "так" чи "ні"; однак може самостійно знайти в підручнику відповідь.	зараховано з можливістю повторного складання	
0-34	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – з обов'язковим повторним курсом: здобувач освіти не володіє необхідними знаннями, уміннями, навичками та науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури.	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	